

Checklista för förutsättningar för samverkansprocesser

☐ = Boka av här!	Förutsättningar för samverkansprocesser	Ambitionsnivå		
		Information	Aktivt deltagande (Konsultation)	Aktivt deltagande (Aktiv samverkan)
	Deltagare			
	Är alla relevanta/berörda intressegrupper och enskilda med i planeringsprocessen? (annars finns en fara att alla andra deltagare pratar bara om dom som inte är med i processen)			x
	Är alla deltagare medvetna om sin roll (Vilka möjligheter har deltagarna att påverka planeringsprocessens resultat?) och hur processen är upplagd (Vad ska vara klart och när? I vilket skede har deltagarna möjlighet att påverka resultatet?)		x	x
	Är alla deltagare medvetna om vad som är processens mål och innehåll och det klargörs om och om igen under processen?		x	x
	Är alla deltagare medvetna om deltagandets nytta?		(x)	x
	Politiskt engagemang är säkerställt			
	Är stöd av politiker och förvaltning efterhört och om möjligt säkerställt?	x	x	x
	Processledaren (försöker) få(r) beslutsfattarnas löfte att iaktta samverkansprocessens resultat och begrunda på ett rekonstruerbart sätt avvikelserna från processens resultat.		x	x
	Resultat			
	Är inflytande och möjligheterna att agera för deltagarna realistiskt bedömda och klara och tydliga för alla?	x	x	x
	Är det klart för alla deltagare vem som beslutar om vad i planeringsprocessen?	x	x	x
	Är alla deltagare medvetna om samverkansprocessens resultat är bindande eller ickebindande?	x	x	x
	Är alla deltagare informerade om vad som kommer hända med samverkansprocessens resultat?	x	x	x
	Är samverkansprocessens resultat öppet - finns det utrymme för utformning?		x	x
	Tid			
	Finns det en klar och tillräcklig tidsram för samverkansprocessen?	x	x	x
	Är tidsramen flexibel för oväntade händelser?		(x)	x
	Är tidsåtgången för deltagarna (t.o.m. ideella) bedömda och acceptabel?		x	x
	Börjar deltagandet så tidigt att gestaltningsutrymme kan utnyttjas?		x	x
	Resurser			

	Är tillräckliga resurser (finansiella/mantimmar) för samverkansprocessen säkerställda (t ex för administration, expertkompetenser, reskostnader, kompetensutveckling, möteslokaler m.m. ⁶⁾)?	x	x	x
	Finns det regler för behov och fördelning av finansresurserna?		x	x
	Finns det resurser tillgängliga för att möjliggöra deltagandet av finansiellt svagare grupper (t ex pengar, information...)?			x
	Är den finansiella ramen flexibel för oväntade händelser (ytterligare möten..)?		x	x
	Får alla deltagare tillräcklig information om innehåll och utformning av planeringsprocessen?	x	x	x
	Är processledningen beredd på att hantera samverkansprocessen när den har kommit igång?	(x)	x	x
	Processledning / processdesign			
	Finns det en oberoende kompetent processledare för samverkansprocessen (som kompetent kan leda möten)?		(x)	x
	Finns det professionella kontaktpersoner i processledningen?	x	x	x
	Är samverkansprocessens utformning anpassad till temat och tillgängliga resurser?	x	x	x
	Om det bedöms att vissa grupper/enskilda bör vara involverade i samverkansprocessen, har i så fall lämpliga åtgärder vidtagits för att säkerställa deltagandet av dessa grupper/enskilda (PR, riktad information...)?	x	x	x
	Har de organisatoriska ramvillkoren klarlagts för deltagarna (rollfördelning, ram och plats för möten...)?	x	x	x
	Har processledningen en professionell inställning till samverkansprocessen eller styr magen och personliga preferenser?	x	x	x
	Hjälper processledningen deltagarna i samverkansprocessen att arbeta systematiskt med det komplexa materialet som ställs till deltagarnas förfogande?	x	x	x
	Deltagarnas tillgång till information			
	Är informationen som erbjuds anpassad till processkedet?	x	x	x
	Är informationen lättillgänglig för alla deltagare?	x	x	x
	Är informationen som erbjuds av god kvalitet (klar, åskådlig och begriplig, visar inte all information utan illustrerar bara den aktuella frågeställningen, är teknisk information "översatt" till lekmansspråk)?	x	x	x
	Är det möjligt att illustrera informationen i en karta (enklare att förstå än text)?	x	x	x
	Har alla deltagare fått tillgång till samma information?	x	x	x
	Tips: Var inte rädd för konflikter! Alla planeringsprocesser sker för att medla mellan konkurrerande anspråk på mark och vatten Därför finns det välutbildade planerare i Sverige som sakligt och professionellt tar hand om de konflikter som uppstår.			

Checklista för kvalitetskriterier av samverkansprocesser

☑ = Boka av här!	Kvalitetskriterier av samverkansprocesser	Ambitionsnivå		
		Information	Aktivt deltagande (Konsultation)	Aktivt deltagande (Aktiv samverkan)
	Processtyrning			
	Leds processförandet genom en fristående professionell neutral processledning utan egen agenda?	x	x	x
	Äger en kontinuerlig reflexion över och övervakning av samverkansprocessen rum?	x	x	x
	Finns det kontinuitet av arbetsflödet och en jämfördelad arbetsbelastning?			x
	Är processförandet bra organiserat (tidplan, möteslokal, dokumentation..)?	x	x	x
	Äger en utvärdering av samverkansprocessen och dess delaktiviteter rum? (t ex genom att besvara på frågorna i den här listan)	x	x	x
	Förebygger processledningen "deltagandebrändhet" genom att t ex minska antalet möten som enstaka aktörer ska delta i?		x	x
	Hantering av information och kunskap			
	Tillgängliggörs kompletterande expertkunskap (om det behövs) för att kunna fatta beslut på professionell basis?	x	x	x
	Har all relevant information och processdokumentation tillgängliggjorts till deltagarna i god tid?	x	x	x
	Dokumenteras samverkansprocessen rekonstruerbart (mötesprotokoll, delrapporter, processresultat..) och tidsenligt?	x	x	x
	Finns information tillgänglig på ett sätt som lämpar sig för deltagarna (kartor, modeller, icketekniska sammanfattningar, andra sätt att reducera datamängden)?	x	x	x
	Har deltagarna uppmuntrats att lämna synpunkter på den information som finns tillgänglig?	x	x	x
	Spelregler			
	Ser processledningen till att det finns klara spelregler, överenskommelser angående förfarandet, deltagarnas rättigheter och plikter och beslutsfattandesätt inom ramen för planeringsprocessen (konsensus, majoritetsbeslut..)?			x
	Beslutar processledningen tillsammans med deltagarna om reglerna för gruppen (förhålla sig rättvist mot varandra och till gemensam framtiden)?			x
	Hörs och diskuteras alla olika krav, bidrag och åsikter i planeringsprocessen?			x
	Sker inofficiella överenskommelser mellan olika deltagare eller mellan deltagare och myndigheter som inte görs offentlig/transparent?			x
	Råder det klarhet under hela planeringsprocessen över alla deltagarnas roller (vem pratar för vem i vilken behörighet)?	x	x	x
	Är alla deltagare och processledningen ärliga mot varandra eller manipulerar en eller flera deltagare eller processledningen andra deltagare i processen? (fara att planeringsprocessen koncentrerar sig på "falska" konflikter)	x	x	x

	Stärks den ömsesidiga tilliten under samverkansprocessen för att få deltagarna att ta till vara resultaten?			x
	Värnar man personlig kontinuitet och integrerar nya deltagare?			x
	Klargjordes det till alla deltagare i början av samverkansprocessen att det krävs konsensusberedskap från alla parter?			x
	Bedöms förhållandet mellan tidsåtgång och samverkansprocessens nytta av alla deltagare som acceptabel?			x
	Är finansieringen av planeringsprocessen transparent och tillgänglig för alla deltagare?			x
	Aktörer/Deltagare			
	Har aktörerna god kunskap i de frågor som diskuteras?		x	x
	Har aktörernas kunskapsnivå/problemformuleringar förändrats under samverkansprocessen?	x	x	x
	Hur har olika aktörers uppfattningar om varandra i frågan om kunskapsnivå/problemformulering förändrats under samverkansprocessen?	(x)	x	x
	Hur har olika aktörernas förtroende för varandra utvecklats under samverkansprocessen?			x
	Kommunikation och omsättning av resultaten			
	Skapas det hållbara strukturer för att kunna implementera och kontrollera resultaten av samverkansprocessen?			x
	Är kommunikationen utformad för att få respons?		x	x
	Har alla deltagare förpliktat sig att presentera resultatet fullständigt och som gemensam prestation?			x
	Är kommunikationen av delresultat/resultat av planeringsprocessen gentemot allmänheten avstämt med alla andra deltagare i samverkansprocessen? (deltagarna kommunicerar resultatet inte som egen prestation)	(x)	x	x

Übersetzung: Uwe Stephan